ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 31 1960

75 Krş.

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H. F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

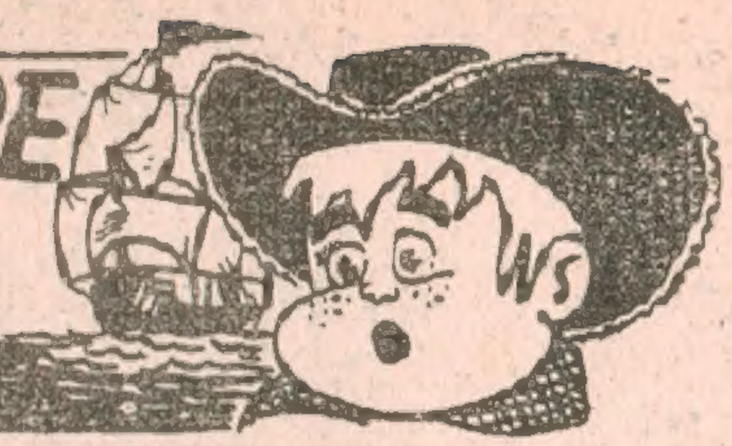

İlkokul Grupunda İkinciliği Kazanan Resim

BİLGİNİZİ ÖLÇÜNÜZ

Size üç soru soruyoruz. Cevap veriniz. Böylece kendi kendinize bilginizi yoklamış olacaksınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını anlamak için de 25 inci sayfaya bakınız. Doğru cevaplar orada yazılıdır.

İpek böceği ne ile beslenir?

1 — Asma yaprağı ile mi?
2 — Dut yaprağı ile mi?
3 — Meşe yaprağı ile mi?

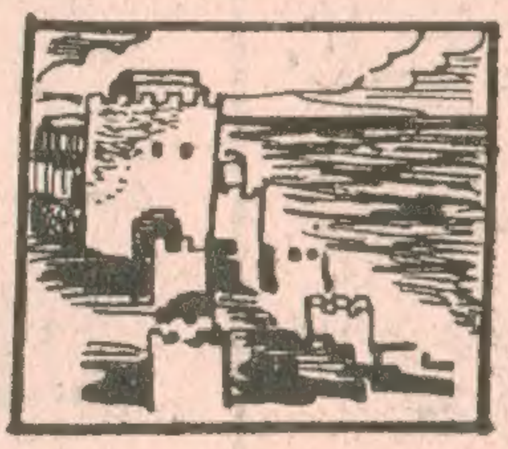

Rumelihisarı kimin tarafından yaptırılmıştır?

1 — Yıldırım Bayezid mi?
2 — Fatih Sultan Mehmet mi?
3 — Y. Sultan Selim tarafından mı?

İstanbulun alınışının 500 üncü yıldönümü geçeli kaç sene oldu?

1 — On sene mi?
2 — Yedi sene mi?
3 — Dört sene mi?

Adı : Selçuk ÖNALP
Okulu : Balıkesir, Hacılbey İlkokulu. Sınıf: 4/A.
Başöğretmeni : İbrahim COŞKUNER
Öğretmeni: Ruhat ARSLAN

DİKKAT :

Selçuk Önalp'la ikinciliği paylaşan Sevim ÇALIŞKAN, bugüne kadar resmini ve Başöğretmen ile Öğretmeninin adını yollamadığından neşredilememiştir.

NOT DEFTERİMDEN

YAZAN: HALİT KIVANÇ

Açıkgözlere Dair

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları...

Gelin, bu hafta da kurnazlık, açıkgözlük üzerinde konuşalım. Dikkat edersiniz, bazı arkadaşlarınız her durumdan faydalanmak isterler. Birlikte otobüse binersiniz, hemen pencere kenarına oturmak ister, bu tip arkadaşlar... Sofraya şeftali gelir, o hemen büyüğünü kapar... Her vesile ile açıkgöz olduğunu söyler, öğretmen bir vazife verir, o yapmaz ve öğretmene hasta olduğunu söyledikten sonra, size de «yutturdum öğretmene» diye övünür.

Bu şekilde davrananlar, her seyden önce kendilerini aldatmış, kendilerini kandırmışlardır. Bir gün gelir, yalanları meydana çıkar. Hiç kimse daima açıkgöz olamaz. Bir gün yakayı ele verir.

Bazıları da kendilerini çok açıkgöz sanır, hakikatte daima aldanırlar. İşte bu tiplerle ilgili bir fıkra:

KİM KİMİ ALDATMIŞ?

Bilirsiniz: Ya okudunuz, ya sinemada gördünüz, ya da duydunuz... Amerika'da göklere doğru yükselen büyük binalar vardır. Kırk katlı, elli katlı, altmış katlı binalar...

İşte bir Amerikan köylüsü New York şehrine gelmiş, bu binalardan birini hayran hayran seyrediyormuş. Bu sırada yanına bir dolandırıcı yaklaşmış:

— Nereye bakıyorsun, diye sormuş.

Köylü şaşırmış:

— Nereye bakacağım? Karşıki apartmana bakıyorum.

— İyi ama, New York'ta binalara bakmak yasaktır. Kaçıncı kata bakıyorsan, o kadar dolar ceza vereceksin.

Dolar'ın Amerikan parası olduğunu bilirsiniz.

Köylü daha da şaşırmış... Bu anda onun gafletinden faydalanmağa kalkışan dolandırıcı:

— Söyle bakalım, demiş, kaçıncı kata bakıyordun?

Köylü boynunu bükmüş:

— On yedinci kata bakıyordum.

— Ver öyleyse, onyedi dolar!...

Köylü çaresizlik içinde, onyedi doları vermiş.

Aradan bir kaç gün geçip de köyüne dönen köylü, arkadaşlarına:

— Şehirde öyle bir açıkgözlük yaptım ki, demiş.

Ve sonra başına geleni anlatıp şöyle devam etmiş:

— Memur kaçıncı kata baktığımı sorunca (onyedinci kata) deyip on yedi dolar ceza ile kurtuldum. Halbuki aldattım memuru... Onyedinci kata bakmıyordum ki... Tam elli beşinci kata bakıyordum... Nasıl? Ne güzel aldatmışım değil mi?

AÇIKGÖZLER SEVİLMEZ

Açıkgöz olmak için çırpı-

KISSADAN HİSSE

YERİNDE CEVAP

Memur o gün yine işine geç gelmişti. Amiri hemen onu yanına çağırttı. Hayli sinirliydi. Kızgın ve sert bir sesle:

— «Siz artık çok oluyorsunuz,» dedi, «her sabah vazifenizin başına geç geliyorsunuz. Bakın müdür olmama rağmen, sizden evvel geliyorum... Yapmayın. Daha erken gelmeye çalışınız.»

Memur pişkinin biriydi. Müdürün bu sözleri karşısında yüzü kızarmadığı gibi ona şu şekilde küstahça da bir cevep verdi:

— «Ne yapayım efendim, olmuyor işte. Bir türlü erken gelemiyorum. Zira sabahları arkadaşlarla tavla oynamak âdetimdir Onun için geç kalıyorum.»

Müdür verilen cevabı büyük bir sükûnetle dinledikten sonra:

— «Azizim,» dedi «Ya tavlanızdan ya da işinizden vazgeçin. Zira ikisi bir arada yürümeyecek antaşılan.»

Atalarımızın: «İki karpuz bir koltuğa sığmaz,» diye, güzel bir sözü vardır. Yukarıdaki fıkra, bu sözün nekadar doğru olduğunu ortaya koymuyor mu?

nan insanlar, sevilmeyen şahıslardır. Herkes hakkına razı olup da sinema veya stadyom gişesi önündeki kuyrukta beklerken, birisi açıkgözlük yapıp da kenardan gider, gişe önündekilere parasını uzatır:

— Bana da iki bilet alır mısınız?

Saatlerdir kuyrukta bekleyenler, homurdanmağa, kızmağa başlarlar. Bu şekilde açıkgöz davranmak isteyenler bir anda herkesin nefretini toplarlar.

Hayatta en iyi şey, daima hakkına razı olmaktır. Hakkına razı olan ve dürüstçe çalışan insan, muvaffak olur. Açıkgözler ise belki bir an için başarıya ulaşmış görünürler. Fakat bir zaman sonra, açıkgözlükleri derhal anlaşılır, yakayı ele verirler.

Benden size öğüt: Açıkgöz olmayınız!... Herkesin, sizin hakkınızı yemesine imkân verecek şekilde, saf davranmanıza da lüzum yoktur. Sadece hakkınıza razı olarak çalışın, bekleyin...

Kandırmak bahsinde bir fıkra daha:

KANDIRDIM ONU

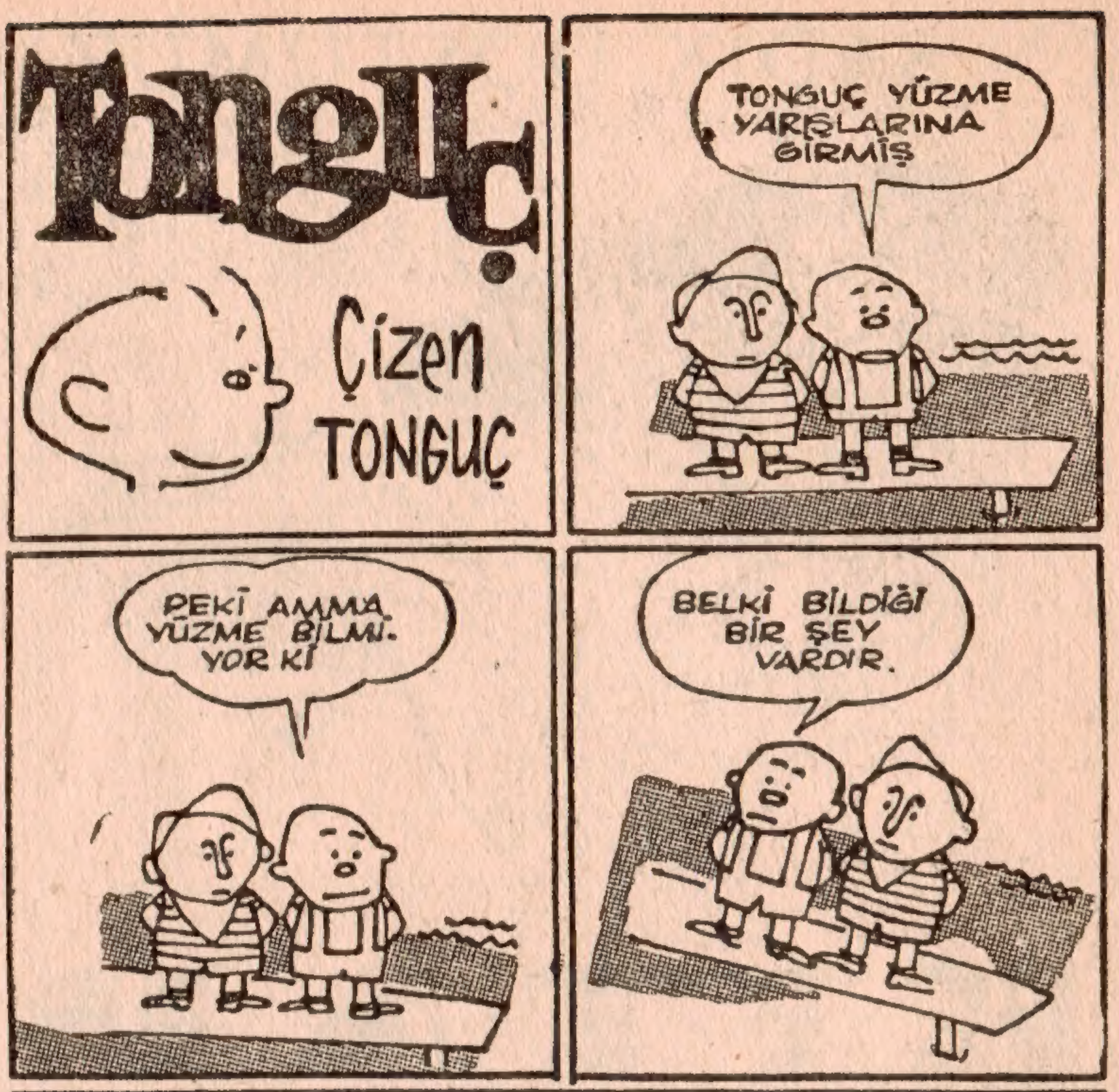

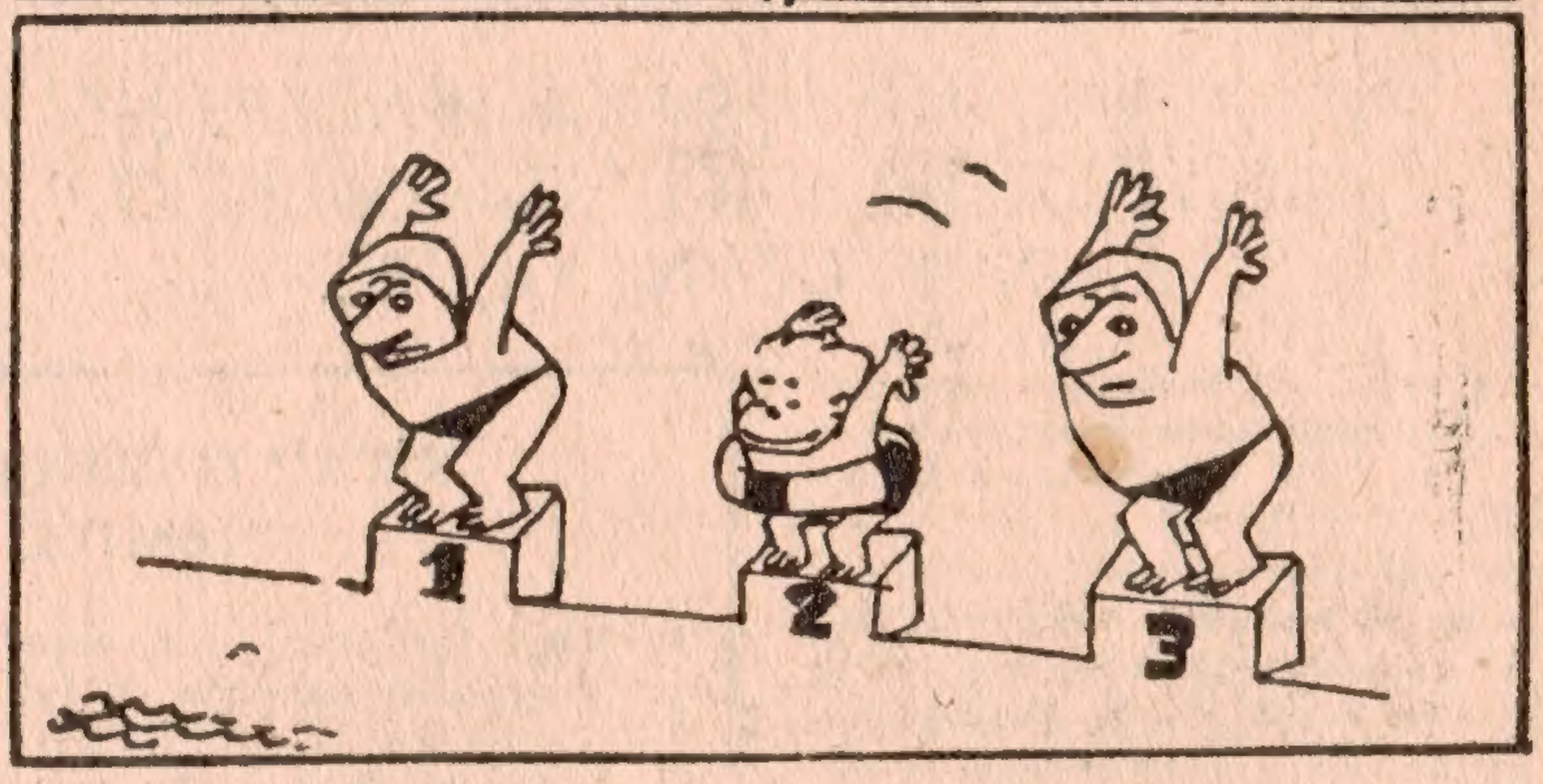

İriyarı, heybetli bir kabadayı bir kahveye girmiş. Ama öyle bir adam ki bu, hani «dağ gibi» dedikleri cinsten... Üstelik körkütük sarhoş, gözleri dönmüş... Kahveye girer girmez bağırmış:

— Osman kim?

Kimse korkudan ses çıkaramamış. Kabadayı bir daha bağırmış:

— Osman kim?

Birden ufak tefek, cılız bir adam çıkmış. «Osman benim» demiş... Kabadayı bunu duyunca, o cılız adamı almış ayağının altına, bir temiz dövmüş, sonra da çıkıp gitmiş. Kahvedekiler, yerde kan revan içinde yatan zavallının başına koşmuşlar! Ne görsünler... Dayağı yiyen, kanlar içinde, fakat gülüyor.

— Neye gülüyorsun? diye sormuşlar.

— Tabii gülerim, demiş dayak yiyen, kandırdım onu... Osman ben değilim ki...

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

1960
YAZLIĞI

Yüzlerce mevzu, en meraklı yazı ve resimlerle
PEK YAKINDA ÇIKIYOR

EN SADIK DOSTUMUZ:

KİTAP

KİTAP TIPKI BİR İNSANA BENZER. NE KADAR GÜZEL BAKILIRSA ÖMRÜ O KADAR UZUN OLUR...

Çizce, yeryüzündeki insanların en sadık dostu kimdir? Herkese iyilik etmesini seven kimseler mi? Evinizdeki kediniz, köpeğiniz mi? Hayır, hayır bunların hiçbirisi, bir insanın en sadık dostu değildir... Bu sadık dostun kim olabileceğini merak ettiniz değil mi?... Durun, durun acele etmeyin şimdi söyliyeceğiz: Kitap!...

Evet, sevgili çocuklar, kitap bir insanın en iyi, en sadık dostudur... Etrafınızdakilerden size günün birinde belki bir fenalık gelebilir; fakat kitaplardan asla...

Kitabın insana sağladığı faydalar, sayılmayacak kadar; anlatılmayacak kadar çoktur. Bunların hepsini, birbiri peşi sıra burada sıralayacak olsak, ne sütunlarımız; ne de mecmuamızın tümü kâfi gelir!... İşte kitapların, insana sağladığı faydalardan birkaçı:

Kitap, insanın boş zamanını doldurur. Kitap, insanı can sıkıntısından kurtarır. Kitap insana yeni yeni birşeyler öğretir; uzak diyarları insanın ayağına getirir. Kitap, insanın kültürünü arttırır. Kitap insanı olgunlaştırır. Velhasıl, uzun lâfın kısası kitap, insana, hiçbir kimsenin vereceyeceği azzı verir; öğretemeyeceği bilgileri öğretir.

Görüyorsunuz ya sevgili çocuklar, kitabın nekadar çok faydaları var...

Bazı kimseler, kitap okumaktan sıkılırlar. Sıkıldıkları için de etrafındakilere: «Canım dışarıda oyun oynamak varken, oturup kitap okumanın âlemi mi var!» derler. Bu nekadar yanlış, nekadar saçma bir sözdür...

Eline hiç kitap almamış bir kimseyi, kitap okumaya zorlamak hayli güç bir iştir. Bunu makûl görmek gerekir. Nasıl ki yüzmek bilmeyen bir kimse, denize girmekten, korkarsa; kitap okumaya alışmamış bir kimse de, eline bir kitap alıp saatler saati okumak onu korkutur.. Zira, o okuma zevkinin ne demek olduğunu bilmeyen bir kimsedir.

Boş zamanları, kitap okuyarak geçirmeyi arzulayan, fakat eline bir kitap aldığı zaman sıkıntıdan patlayacak hale gelen bir kimse, herşeyden önce, kendine okuma zevkini aşılaması lâzımdır. Bu da sanıldığı kadar zor bir iş değildir. İşte, size kitap zevkini aşılayacak, birkaç mini mini tavsiye:

Seçeceğiniz kitaplara bilhassa dikkat edin. Ağır, seviyenizden çok üstün kitaplar yerine, kendi seviyenize uygun kısa yazılar, hikâyeler, öğretici romanlar okumayı tercih edin. Uzun bir müddet, kalın kitapları okumaya denemeyin. Okuma ihtiyacınızı kısa kısa şeyler okuyarak

KİTAP HAKKINDA SÖYLENMİŞ MEŞHUR SÖZLER

- Vücut için yiyip içmek nekadar lâzımsa, zekâ için de kültür o derecede lâzımdır. Bu da bol bol kitap okumakla olur.

  Çiçeron

- Kütüphane kurmak, bir şeye iman etmek kadar kutsal bir iş; ibadet kadar ilâhi bir harekettir.

  Victor Hugo

- İnsanlığa olan borcumuz bıkmaksızın okumak, üşenmeksizin okutmaktır.

  Şem seddin Sami

- Bir insanın değeri, kitaplarıyla birdir.

  Herbert Spencer

- Kitapsız hayat sürmek; kör, sağır, dilsiz yaşamak demektir.

  Senecca

- Bir insanın zevki, kitapları ile ölçülür.

  Duganne

- Okumamı, kitaplarımı, dünyanın bütün taçlarına değişmem.

  Fenelon

- Bilgi dolu kitaplarından başkalarını istifade ettirmeyen kimsenin hassisliği asla affedilmez.

  Sokrates

- İyi bir kitap, düşünen insana hayat veren kandır.

  John Milton

- Keseni kafana boşalt; onu senden kimse alamaz.

  Konfüçyus

- İyi kitaplar, babalarını ebedileştiren çocuklardır.

  Eflâtun

- Her kötülük bilgisizlikten ileri gelir; hiç kimse isteyerek kötülük yapmaz.

  Sokrates

gidermeye bakın. Bunun faydası, kısa yazılar insanı sıkmadığından, okuyana, hissettirmeden kitap zevkini aşılar. Farkına varmadan, bu kısa yazıları uzun müddet okuyan kimse büyük kalın kitaplarla başbaşa kalmayı arzular. Bu arzu son haddine vardığında, o insanda okuma zevki denenşey var olmuştur artık.

İkinci bir tavsiye de, kitap biriktirmeyi, mecmuaları kolleksiyon yapmayı itiyat haline getirmektir. Bu da insana kitap okumanın zevkini aşılar.

Sadece, insan kendini, kitap okumaya alıştırmakla iş bitmez. Kitabı herkes okur. İş, okunan kitapları muhafaza etmektedir. Kitap, tıpkı insana benzer. Onun da bakıma, temizliğe ihtiyacı vardır. Kitapların ömrü, bakımı ile doğru orantılıdır. Bir kitaba nekadar itina gösterilirse, ömrü okadar artar. Tabiî bunun tersi yapıldığı zaman da ömrü kısalır; hiçe iner...

Kitap okuyanın, okumasını seven herkesin, küçük bir kitaplık edinmesi lâzımdır. Kitaplar, bu kitapların içine itina ile yerleştirilmelidir. Hatta, eğer mümkünse, kitaplığın münasip yerleri; ucuz, çok ucuz biblolarla süslenmelidir. Süslenmelidir ki, insan kitaplığına baktığı zaman bir zevk duyabilsin...

Kitaplıktaki kitapların, hergün tozları üzerinden şöyle bir alınmalıdır. Bu toz alma işi yumuşak bir fırça ile olmalıdır. Senede iki defa ise genel bir temizliğe girişmek, kitapların hepsini teker teker elden geçirmek, kitapların hepsini teker teker elden geçirmek, kitapların bakımı için şarttır.

Kitaplık, ateşin yanından uzak tutulmalıdır. Zira ateş, kitabın düşmanıdır. Kitabı, sıcaklığı ile mahveder. Fazla nem de kitapların düşmanıdır. Onun için kitapları rutubetli yerlerde bırakmamaya, ıslak elle tutmamaya bilhassa dikkat etmek yerinde olur.

Kitapların dış görünüşlerinin güzel olabilmesi için, kenarları muntazam şekilde açmak lâzımdır. Bu şekilde açılan bir kitap, olduğundan daha güzel görünür. Ele alındığı zaman, insana tuhaf bir zevk verir.

Eğer bütün bunlar yapılacak olursa, kitaplar hem zevkini tatmin eder, hem de daha uzun ömürlü olur. Kitapların bu şekilde uzun ömürlü olması demek de, ömrünüz boyunca haşir-neşir olacağınız bir arkadaşınızın olması demektir.

ERDOĞAN SEVGİN

GÖZE GİRMEK

Annesi okuldan gelen Şeydaya sorar:

— Evlâdım, öğretmenin gözüne girebiliyor musun bari?

— Tabiî anneciğim. Hergün bir sıra önde oturtturuluyorum.

GÜZEL ŞİİRLER

TOPRAK ve BAYRAM

Dünyada en mukaddes toprak benim toprağım
Görmedim senden güzel bayrak, şanlı bayrağım...
Kuvvetim, heyecanım, neş'em sizin içindir
Yaşadıkça, tek sizin için çalışacağım
Göz nurum öz varlığım: Toprağım ve Bayrağım.

Milletim benim... Koçlar, kahramanlar kaynağı...
Kanlariyle ayakta her ovası her dağı...
Efeler dadaşlarla... arslan gelinleriyle
Sıhhatte, cıvıl cıvıl... her köşe her bucağı
Asîl baba ocağı, sıcak ana kucağı.

Yaşarım sizin için, ölürüm sizin için...
Yerini hiç bir servet tutmaz böyle sevincin
Milletim benim... aşkım, ümidim, heyecanım...
Türküm!... Diyen mutlunun, her yaşlının, her gencin
Göz nuru öz kaynağı her hastanın, her dincin.

Nasıl severim, nasıl... anlatamam ki, seni
Silemez hiç bir kuvvet gözlerimden gölgeni...
Bayrak ve Toprak: Gülüm, gönlüm ve servetimdir
Kızımın ak çeyizi, oğlumun al kefeni...
Allahım... sen onlardan ayrı düşürme beni!...

Tarık ORHAN

ZEYBEĞİM (1)

Tunçtan bir heykel gibi zeybeğimin duruşu,
Bütün ihtişâmiyle yaşatıyor mâzimi!...
Harmandalı oynarken toprağa diz vuruşu,
Sakarya'daki gibi coşturuyor "GAZİ" mi!...

Bakışları sanki ok, yürekleri deliyor,
Kaç gönül alevlendi sevgisiyle bu erin?...
"Haydaaa, hooop!" nağraları göklere yükseliyor,
Duyuyorum gururla sarsıldığını yerin!...

Yine böyle zeybeğim coşarak hopluyordu :
Dünyâya karşı meydan okuduğu zamanlar!...
Levent kızanlarıyla alkışlar topluyordu :
Sırmalı cepkeninden süzülürken alkanlar!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

---

[*] Bu şiir, Beylerbeyi Sarayı'nda, ATATÜRK'ün yüksek huzurlarında Festival eğlenceleri yapıldığı gün yazılmıştır.

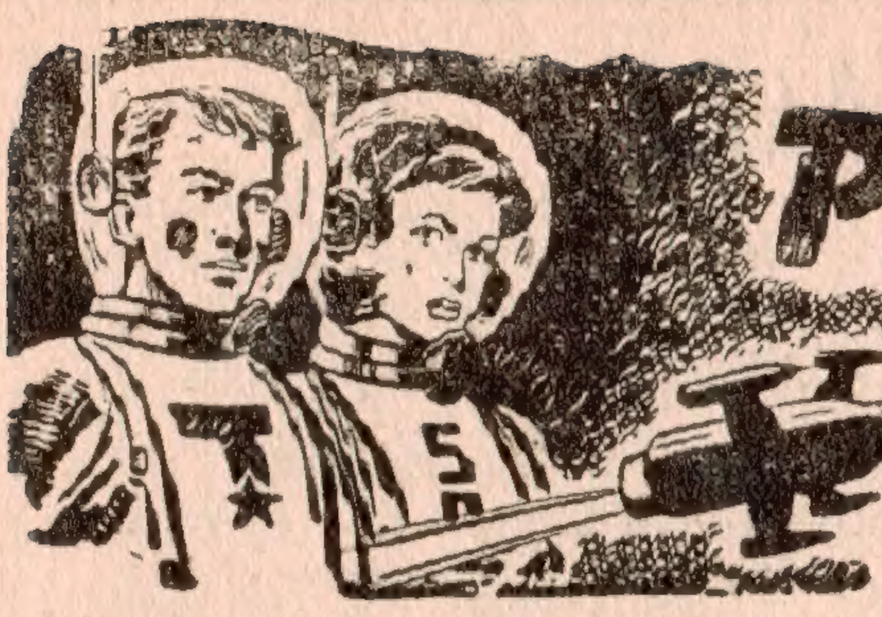

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

BİLGİ ve HEYECAN ROMANI

Çeviren: H. FİKRİ VEREL — 21 —

Doktor Miss Betty ise, tabii olup bitenlere hâlç akıl sır erdiremediği için, oturduğu yere âdeta büzülmüş; duygusuz ve şuursuz garip bir yaratık hâline gelmişti.

Bütün bu olayları rüyasında görse asla hayıra yormaz; beyaz perdede seyretse gülüp geçer, sonra da:

— «Yeryüzünde kafaları nelere eren, zihinlerini nasıl garabetlerle dolu meselelere yoran insanlar da varmış!» diyerek işine devam ederdi.

Halbuki bütün gördükleri birer gerçekti. Yirminci asırın insanları gizlice çalışıyorlar, kendi zekâ ve dehaları sayesinde hemen hergün yepyeni bir çehre ile hemcinslerinin karşısına çıkıyorlardı.

Herr Profesör, muhakkak ki akıllı bir adamdı. Ama muhteristi. Ilme eren kafasını insanlığın refahı ve sulhü için değil, şerri için kullanıyor, onlara akıllarından geçiremiyecekleri mel'anetler hazırlıyordu.

İşte, en az kendisi kadar kudretli bir adam olan nişanlısı Dr. Nole'yi de her nasılsa eline geçirmiş, görünüşe göre onda bir takım değişiklikler yapmağa da muvaffak olmuştu. Ekrandaki Nole'nin bakışları eski munis ve insancıl Nole'nin bakışlarına hiçte benzemiyordu. O, artık gayeden uzaklaşmış, sokak gangsterlerine dönmüştü! Ah, zavallı Dr. Nole!

Diğer taraftan, Bosnik kabahatının ağırlığı altında ezilip duruyor, kaybolan yüzükle birlikte hayatının da son bulması ihtimalini düşünerek titriyordu!

Ekranda, bir TY - 101 tipinde aerodinamik Neo - Jet uçağı tarafından takip edildikleri âşikâr olarak görülüyordu.

Evet, bunun sonu hiçte iyi olmıyacaktı... Bir kere bu uçak «Plâstik İnsanlar Ülkesi»ni keşfedecek, sonra da vereceği raporla, dünyadaki insanları uyaracaktı. Meselenin en önemli noktası da buradaydı. Yıllardır sulh için didinen insanlar, topyekûn ölüm haberini alınca elele vereceklər, doğu ile batı birleşerek yeni düşmana karşı koymanın çarelerini arıyacaklardı. Böyle danışmalı bir direnişin sonunda ise Herr Profesör ile yarattığı adamların işleri çok güçleşirdi. Gerçi onlar için ölüm korkusu yoktu ama, ülkenin beyni sayılan bu ilim adamı oldukça sinirliydi. Gayesine ulaşmakta zorluk çektiği anda, yeni plânlar kurmağa çalışacak, belki de bu uğurda bütün «Plâstik Insanlar Ulkesini» mahvedecekti!

Bosnik bir kere daha titredi... Halbuki onun da kendine göre bir takım ince hesapları vardı. Herr Prof. öldükten sonra, yerine geçecek, bütün kâinatın tek hçkimi olacaktı. Zaten «Plâstik İnsanlar» hakkında pek çok şey öğrenmişti. Onların nasıl imâl edildiklerini, nasıl canlandırıldıklarını, bozulup yeniden nasıl yapıldıklarını, yedek parçalarının durumlarını yakından biliyordu. Ama birisi çıkıp ta ona:

— «Haydi Bosnik, gel şu Prof. den ayrıl da, birlikte yeni bir Plâstik İnsanlar Ülkesi yapalım!» dese, buna katiyen cesaret edemezdi.

Bosnik, yeryüzündeki bazı

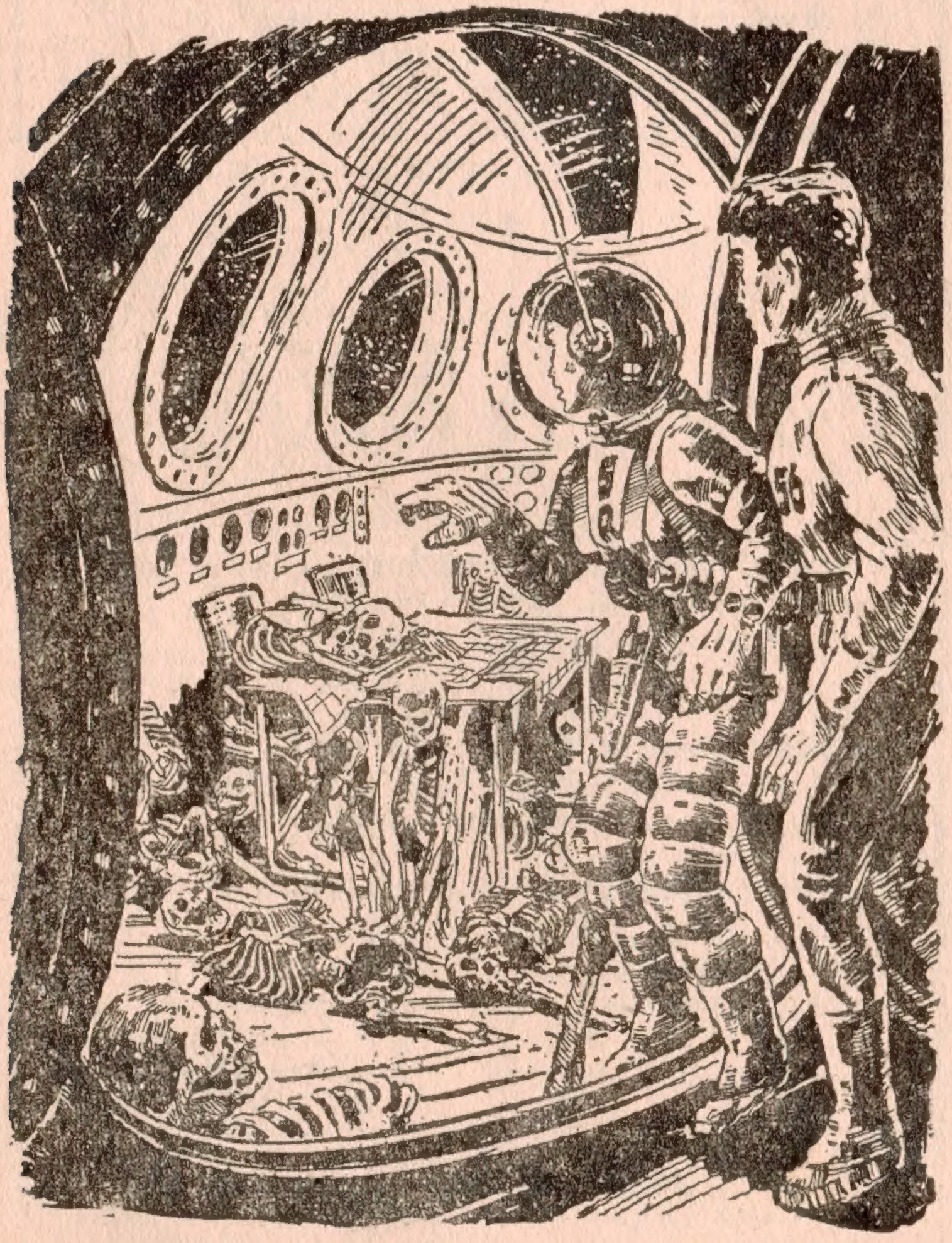

Bu şualar, insanları iskelet haline getiriyordu...

insan tiplerine benziyordu. Hani politikada, herkese boyun eğer görünüp, onların yerini alacağı günü bekleyen ve bunun için de en aşağılık işleri bile hiç tereddütsüz kabul eden bir takım mideci karaktersizler vardır ya, işte onlara. Şahsen birşey yapamıyacağını bilen budala Bosnik, haddini bilmek suretile Herr Profesör'ün sırtından pekâlâ geçiniyordu. Ama gün gelecek, onu mutlaka alt ederek, yerine geçecekti...

Bunun için korkması, titremesi, gözleri üzerinde dikili bulunan efendisinin karşısında ne yapacağını bilemez hâle gelmesi gerekiyordu.

O bir uşaktı! Efendi olmasını bileceği güne kadar da uşak olarak yaşıyacak, sonra velinimetine tekmeyi indirecekti! Birden gülmek geldi içinden. Plâstik beyni nasıl da çalışıyordu. Kendi insiyatifini eaine almıştı demek! Prof. onun kafasında yaptığı değişiklik sırasında, Doktor Nole'nin beyin kalıplarından birini yerleştirmişti kafatasının içine. Nole'nin zekâsı yavaş yavaş bu plâstik adamda da kendisini göstermeğe başlıyordu.

Ekrandaki cismin yerini, o ve biçimsiz keçi sakalı ile tekrar Herr Profesör almıştı. Yarattığı adamın içini, benliğini, düşüncelerini olduğu gibi okuher zamanki korkunç çehresi mak istercesine bakıyordu gözlerine. Donuk bir sesle:

— «Bosnik!» dediği duyuldu.

Plâstik adam alnındaki ağz ile konuştu:

— «Emrediniz Herr Profesör!...»

— «Yanılmıyorsam başından büyük işlere kalkışmağa niyetleniyorsun!»

Bosnik kekeledi:

— «Be... be... ben... bende... bendiniz mi efendim?»

Herr Prof. kükredi âdeta:

— «Sen ya köpek!... Fakat nasıl yanıldığını, nasıl kötü bir yola saptığını az sonra öğrenecek ve şaşacaksın...»

Bosnik düşünmenin yanlış olduğunu ozaman kavradı. Çünkü onun zihninden geçen herşeyi Herr Profesör, özel aletleri ile bir tele alarak ânında öğreniyordu. Beynindeki düşünce hücrelerinin çıkarmış oldukları küçük elektrikçiklerle her an temasa geçebilen bir âlet icadetmişti Herr Profesör. Zaten bütün güvendiği şeylerden biri de bu değil miydi? Elinin altında tek tip plâstik insan bulundurmağa çalışmasının asıl gayesi, aralarında fikir aykırılığı olmaması idi. Yalnız onun empoze edeceği fikirler doğru olacak, yalnız o dinlenecek, yalnız onun dedikleri yapılacaktı.

(Devamı Gelecek Sayıda)

BİLGİ KÖŞESİ

HARMAN

Vaktinde tarlalarını ekmiş olan çiftçiler şimdi bunun karşılığını harmanlarında görüyor ve haklı olarak gurur duyuyorlar.

Çiftçiler, gayretlerinin karşılığını harman zamanı, öğrenciler de sene sonunda görürler.

Nasıl ki, bir çiftçi ekmediği tarladan ürün bekleyemezse, sene başından itibaren bir plân ve program dahilinde derslerine çalışmamış olan bir öğrenci de iyi notlar bekleyemez ve sınıf geçemez.

Şu halde, çiftçilik ile öğrencilik arasında bir benzerlik vardır. Biri toprakları eker, diğeri ise kafayı. Bu sebeple, her ikisinin de vazifesi kutsaldır. Ürünleri memleket ve insanlık için daima faydalı ve önemlidir.

Çok değerli öğrencilerimiz,

Kafanız, hem sizin ve hem de milletimizin ve insanlığın kutsal bir arazisi demektir. Vazifeniz, onu sürekli olarak bilgilerle olgunlaştırmak, yüceltmek ve ürünleriyle bu milleti ve bütün bir insanlığı sevindirmek ve daha çok yüceltmek olmalıdır. Çünkü, kafa ürünlerinin toprak ürünlerini geçtiği yerlerde gerçek refah ve saadet vardır.

Ahmet KAYA
Kastamonu Erkek Sanat Enstitüsü Müdürü

TARİH YAPRAKLARI

MUSTAFA KEMAL'İN BAŞKUMANDANLIĞI

Büyük taarruzdan evvel, İstiklâl Savaşı sırasında, 5 Ağustos 1921'de merhum Atatürk Büyük Millet Meclisindeki arkadaşlarını ikna ederek ordunun idaresini eline almıştı.

TAKSİM CUMHURİYET ÂBİDESİ

Bundan 32 yıl önce, 5 Ağustos 1928'de Taksimdeki Cumhuriyet âbidesinin açılış töreni yapılmıştı. Abidenin dört yüzünde de İstiklâl Savaşını temsil eden heykeller vardır.

ÇANAKKALE'DE KARA HARBİ

Birinci Dünya Savaşı'nda, denizden Çanakkale Boğazı'nı geçmeğe muvaffak olamıyan İngiliz, Fransız ve İtalyan müttefikleri, Boğazı karadan zabtetmek için karaya asker çıkartmağa başladılar. 6 Ağustos 1915'te başlıyan bu çıkarma üzerine başlıyan savaş aylarca kanlı muharebelere sebep oldu. İngiliz ve Fransız askerleri ve deniz kuvvetleri Türk gücünün karşısında birşey yapamadılar.

HARF İNKİLABI

9 Ağustos 1939'da, Atatürk İnkılâplarının en büyüklerinden olan harf inkılâbı yapılmış, Arap harfleri atılarak yeni Türk alfabesi kullanılmağa başlamıştı. Bu suretle vatandaşların daha kısa zamanda ve daha çok olarak okur-yazar olmaları temin edildi.

HEDİYE

HİKÂYE

YAZAN :
ÜNVER SIVACIOĞLU

Haftanın belli gününde elindeki çiçek demeti bozulmasın diye kalabalıktan sakına, sakına dükkânın önünden geçerdi. Ilk zamanlar dikkatimi çekmemişti ama iki aydan beri haftanın ayni günlerinde ev çiçeklerinden yaptığı demetle ayağındaki arkası kesilmiş lâstikleri sürükliyerek köşe başındaki dispansere girişini bir kaç defa görmüştüm.

Fakir, öksüz olduğu üstündeki kırmızı benekli yer, yer yamalı entarisinden, benzinin sarılığından, arkası bıçakla kesilmiş olan ayakkabılarından belliydi. Temiz bir yüzü vardı. Saçları iki örgü halinde arkasından uzanıyordu.

Yine; küçük çiçekçi kız ismini verdiğim yavrunun elinde çiçek demetiyle dispanser'e geleceği günlerden biriydi. Dükkânın önündeki sandalyeye oturmuş gazete okuyordum. Birden uzaktan bir çığlık duydum. O tarafa baktığımda içim burkulmuş, gözlerim yaşarmıştı.

Küçük çiçekci kız birbirlerini kovalıyan çocukların çarpması ile sağa sola savrulan çiçeklerini toplamaya çalışıyor, bir taraftan da ağlıyordu. İçini çeke çeke bir ağlayışı vardı ki insanın içinin ezilmemesi imkânsızdı. O küçücük yumuk, yumuk elleri ile yaprakları okşarcasına düzeltiyor, pıslenmiş olanlarını temizlemeye çalışıyordu. Ağlıyarak yeniden meydana getirdiği çiçek demetini küçücük elleri ile sımsıkı tutarak köşedeki çiçekci dükkânının önünde durdu. Bir kendi çiçeklerine, bir vitrindeki çiçeklere bakıyordu.

Yerimde duramamıştım. Biraz önce içli, içli ağlıyan bu küçücük öksüzü teselli etmek, tane, tane akan gözyaşlarının sebebini öğrenmek istedim. Ağır ağır yanına yaklaşarak:

— Niye ağlıyorsun? dedim.

Yaşlı gözleri ile yüzüme uzun, uzun baktı. Derin bir iç çekerken incecik sesiyle konuşmaya başladı:

— Yoldan geliyordum. İki çocuk koşarken çarptı. Çiçekler yere düşüp bozuldu. Ben şimdi bana bakan, ilâç veren hemşire teyzeye ne götüreceğim. Sözünü henüz bitirmişti. Küçücük dudakları titredi yutkundu.

Gözlerim dolmuştu. Kendisine bakan, ilâç veren şefkata muhtaç bu yavruya şefkat gösteren iyi kalbli hemşireye küçücük kalbinin minnettarlığını haftanın belli günlerinde hediye olarak getirdiği çiçeklerle ifade etmeye çalışıyordu. Üzüntüsü büyük ve içli içli ağlayışı yersiz değildi. Onu kucaklamak bağrıma basmak istedim.

Küçücük ellerinden tutarken vitrindeki çiçekleri işaret ederek «Gel sana bunlardan alalım» dedim. Beraber çiçekçi dükkânına girdik.

.....

Elindeki demetle dükkândan çıkarken ağlamıyordu ama: kendi eliyle yetiştirdiği, çiçeklerinden sevdiği insana her zamanki gibi hediye edemeyişinin üzüntüsü halinden belliydi. Arkasına dönüp, dönüp dükkânda bıraktığı çiçeklerine bakıyordu. Gözü arkada kalmıştı. Ayrılacağımız zaman titrek sesiyle:

— Çok teşekkür ederim, ne olur benim çiçeklerimi de siz alın kendim büyüttüm onları, dedi.

Küçük çiçekci kızın iyi olup olmadığını bilmem ama bana hediye ettiği çiçekler dükkânımda günlerce yaşadı. Kendisini birdaha göremedim.

ŞEREF KÖŞESİ

ORTAOKULDA «İFTİHAR» LİSTESİNE GİRENLER

Kâmuran TAŞDELEN ★ Isparta Kız Enstitüsü S: 1, No: 231.

İLKOKULUN 1 — 4. SINIFLARINI «PEKİYİ» DERECE İLE GEÇENLER

M. Ozan BOLAT ★ Beşiktaş, Dikilitaş İlkokulu Sınıf 3 No: 656.

Sevinç HİÇSÖNMEZ ★ Kırşehir, Gazi İlkokulu, S. 3/A, No: 607.

Ertuğrul BAYRAKTARKATAL ★ Samsun, İstiklâl İlkok. S.: 3 No: 407.

Ercüment BAYRAKTARKATAL ★ Samsun, İstiklâl İlkokulu, Sınıf: I/A, No: 402.

Ali Rıza ARSLANER ★ Kayabaşı İlkokulu, Sınıf: 3/A, No: 169.

Yusuf ORHAN ★ Eminönü, İbrahim Müteferrika İlkokulu, Sınıf: 4, No: 10.

Selçuk ASATEKİN ★ Ankara, Demirlibahçe İlkokulu Sınıf: 1, No: 1545.

Mustafa Güneri ÜNAL ★ Ankara, Ulus İlkokulu, Sınıf: 3/C, No: 691.

İLKOKULU «PEKİYİ» DERECE İLE BİTİRENLER

Ergin Emin ESEN ★ Kocaragıppaşa I. Ilkokulu 5/C, No: 174.

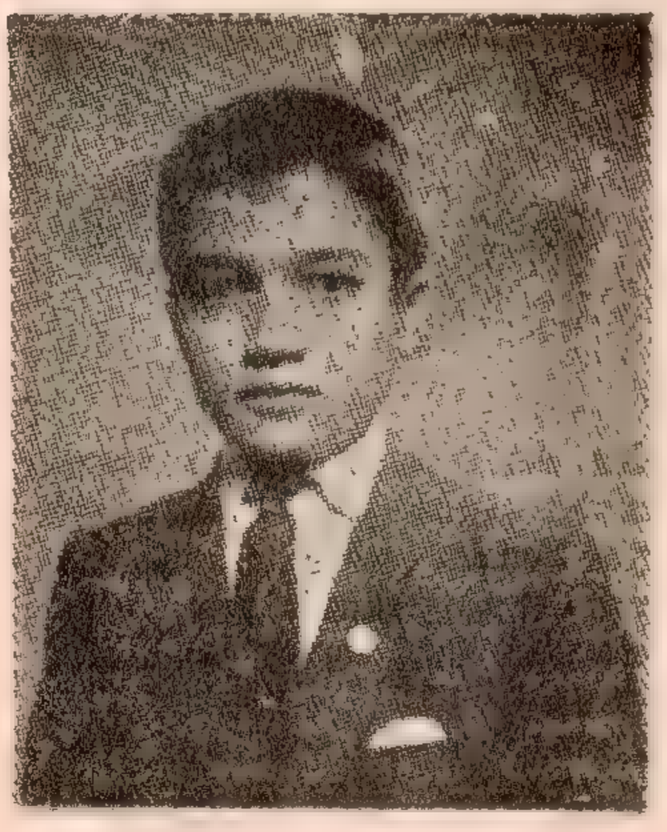

Semih Yılmaz DULGER ★ Balıkesir Hacılbey İlkokulu S. 5/B, No: 134.

Aral ÇIĞ ★ Usküdar, Rakkastepe İlkokulu, Sınıf: 5, No: 112.

Ali Serdar BOLAT ★ Beşiktaş, Dikilitaş İlkokulu S.: 5 No: 710.

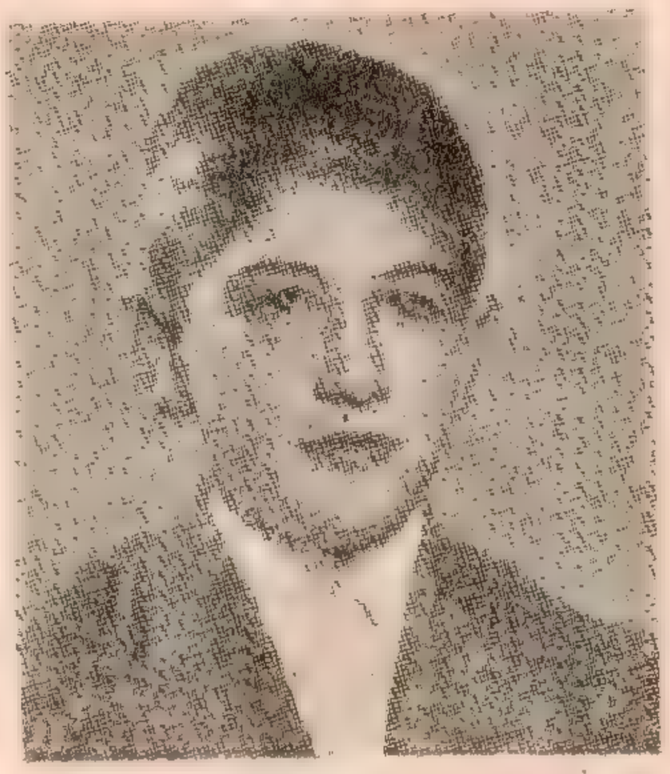

Müjdat ŞÖLEN ★ Kartal, Feyzullah İlkokulu, S.: 5, No: 570.

Aydın ÖZÇELİK ★ Elâzığ, Şeker Fabrikası İlkokulu Sınıf: 5, No: 8.

Küçük Mirasyedi

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

Bir iki dakika sonra bembeyaz bir arabaya bindirilen Cengizi Sevim yavaş yavaş yürütüyor, ona gülümsüyor. Hademelerden biri de peşinden gidiyordu.

Ahmet çocuğa yaklaştı. Galiba doktor bir iğne daha yapmış ve onu uyutmuştu.

Kadınların kısmına girmedi. Kapıda bekledi. Hemşire dışarı çıktığı zaman sordu:

— Yapılacak birşey var mı?

— Yatırdık çocuğu. Fakat ailesine haber vermek lâzım. Sizi Başhekime götüreyim.

Baş hekim Ahmedi kâtibe yolladı. Sonra doktorla konuştu. Doktor:

— Şimdi uyuyor, dedi. Fakat çok korkmuş. Tekrar çırpınması mümkün. Annesi yanında bulunsa iyi olur.

.....

Ahmet sokağa fırladı. İşine bile yaya gidip geldiği halde bir otomobile binerek Asaf Beyin evine gitti. Orası başka bir âlemdi. Bütün akraba eve toplanmıştı. Kimi Asaf Beyi, kimi İclâl Hanımı teselliye çalışıyordu. Evde iki doktor birden vardı.

Ahmedin gelişi haber verilince İclâl Hanım duymuş, bir iki akraba hanımın kolunda merdiven başına kadar sürüklenmişti:

— Allah aşkına, Allah aşkına söyle. Bir haber var mı?

Ahmet söylüyordu ama o duymayordu.

— Yavrum sağ mı? Cengizim bulundu mu?

Ahmedin üstüne başına tırmanıyordu. Asaf Bey duyacağı şeyden korkarak merdiven basamaklarına çökmüş, ellerini yüzüne kapatmıştı.

— İclâl Hanım gözünüz aydın. Cengizi bulduk.

Kadın bunu duydu. Çığlıklar kopartmağa başladı. Ağlıyor, sendeliyor, haykırıyordu. Ahmet biraz daha sert olmak lâzım geldiğini anladı:

— Böyle yapmayınız İclâl Hanım, dedi. Çocuk biraz korkmuş. Bir iki gün orada kalacak. Haydi hazırlanınız. Otomobil bekliyor. Gözünüzle görür, rahat edersiniz.

Kadın öylece, döküm, saçım otomobile binmek istiyordu. Ayakları yalın ayak, göğsü bağrı açık ve saçları ıslaktı. Ahmet:

— Beyefendi, dedi. Rica ederim, biraz asabınıza hâkim olunuz. Size çocuk iyi diyorum. Ben yanından geliyorum. Uyuyor şimdi... Böyle sokağa çıkılır mı?

İclâl Hanımı oracıkta giydirdiler. Kimi çorabını, kimi sırtına mantosunu, kimi ayakkabısını getirmişti. Birisi, durmadan ıslak başını kuruluyordu.

Ahmet onlarla tekrar hastahaneye dönerken:

— Hiç, hiç bir şey sormayınız artık, dedi. Çocuk iyi. Biraz korkmuş. Bize lâzım olan onun sağ salim bulunması. Üst tarafını aramayın şimdi. Benim de aklım başımda yok. Yıkılacak gibiyim. Gece hiç uyumadım. Bu saate kadar da ayaktayız.

Hastahanede çocuk için bir oda ayırttılar. Asaf Bey zengin bir insandı. Şaşkınlıkla cüzdanını elinde taşıyor kime ne vereceğini bilemiyordu. Çocuğu muayeneye gelen hekim ona:

— Beyefendi, dedi. Biraz kendinizi toplayınız, böyle giderse sizi Bakırköye gönderip fizik tedavisi yaptırmağa mecbur kalırız.

Ahmet içeriye girerken çocuk korkmuş, anasına sarılmıştı. Ana oğul yatakta yatıyorlardı. Kadın inanılmaz bir metanet gösteriyordu.

— Korkma canım, korkma Cengiz, diyordu. Ahmet ağabe-

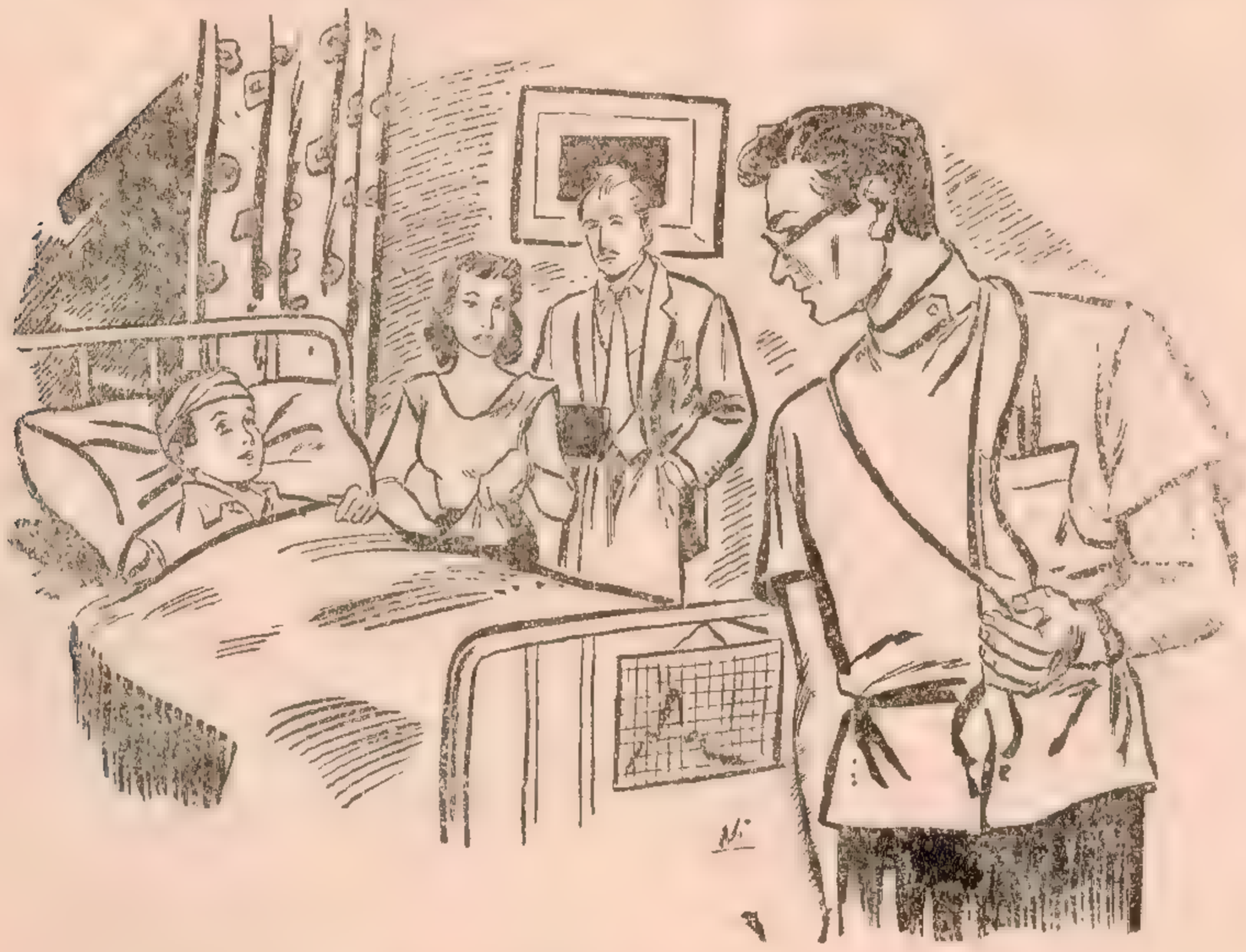

— Çocuk iyi. Merak etmeyin. Biraz korkmuş...

yın işte, Besime Teyzenin evindeki Ahmet ağabeyin.

Cengız annesine sarılıyor, donuk donuk bakıyordu. Ahmet onları hastahanede bırakarak eve döndüğü zaman nerdeyse akşam ezanı okunacaktı.

Pencerelerdeki çocuklar çığlıklar koparttılar. Artık Besime teyzenin korkusunu unutarak hepsi kapının önüne yığılmışlardı. Kadının ilk sözü:

— Çocuk?... oldu.

Ahmet, kısaca:

— Bulundu, dedi.

— Tanrıya şükürler olsun. Daha sonra kadın:

— A oğlum, dedi. Nerelerde kaldın. Yoksa gidip çalıştın mı?

Ahmet kapının yanındaki iskemleye çöktü:

— Nerede kalacağım anacığım, dedi. Bu saate kadar ayak üstündeyim.

— Nerede yemek yedin?

— Yemek kimin aklına geldi ki. Ne katillerle dövüşmediğim kaldı, ne mahkemelere, ne hastahanelere, ne Bizanstan kalma mahzenlere gitmediğim...

— Dövüştün mü?

— Dövüştüm teyze, daha doğrusu İzzet bana saldırdı.

— Aman Allah korusun.

— Sabahtan beri nasıl da erimiş yuzu, dedi.

Hakikaten Ahmet süzülmüştü. Gözlerinin etrafı da kıpkırmızı. Besime teyze bir an için evdeki disiplini bırakarak sade onunla meşgul olmağa başlamıştı. Çocuklar, kimi terliklerini getiriyor, kimi ayakkabılarını kaldırıyordu. Ahmet:

— Ustümü başımı değişeyim teyze, dedi. Girmediğim yer kalmadı.

— Yemek odasına gel oğlum. Hepimiz oradayız.

Yaramazlık eden çocuklara seslendi:

— Susunuz bakayım. Her kafadan bir ses çıkmasın. Oturunuz birer köşeye. Yoksa yollarım yukarıya ha...

Çocuklar, Ahmet ağabeylerinin anlatacaklarını dinlemekten mahrum kalacaklarını anlayınca sedire sıra sıra oturdular. Remziye sofrayı hazırlıyordu.

Ahmet evlik pantalonunu giymiş, yüzünü gözünü yıkamış, saçlarını taramıştı. Odaya girdi. Her zaman yaptığı gibi kapıya yakın bir iskemleye oturmak istedi. Besime Teyze:

— Şöyle sedire geç, dedi. Hafız, sen benim yanıma gel. Teyzenizi de rahatsız etmeyin.

Semahat hanım Ayhanı yanından ayırmıyordu. Ahmet:

— Hanımefendi, dedi. Ayhan'ın verilmiş sadakası varmış. Onun hesabına Cengiz çok çekmiş, çok.

— Siz ağlamışsınız.

— Belki iki yüz kişi ağladı.

(Devamı Gelecek Sayıda)

Hayvanlar ÂLEMİ

DÜNYANIN EN VAHŞİ HAYVANI TARLA FARESİ

Sizin gibi bir çocukken daima kendikendime sorardım: Dünyanın en vahşî hayvanı nedir acaba? Belki arslandır? Kaplan mı yoksa? Ayı onlardan aşağı kalır mı?

Fakat büyüyüp de bir gün bunun cevabını bir kitapta okuduğum zaman şaşırıp kalmıştım kardeşlerim. Dünyanın en vahşi hayvanı ne ormanlar hâkimi diye bildiğimiz arslan, ne yırtıcılığıyla tanıdığımız kaplan, ne de ayı değil de, küçücük tarla faresiymiş meğer.

Kitapta şöyle yazıyordu:

«Bir tarla faresi o kadar vahşî ve yırtıcıdır ki, boyuna posuna bakmadan kendinden iki üç misli büyü khayvanlara salıdırmaktan çekinmez; onları keskin dişleriyle parçalayarak afiyetle midesine indirir. Aynı zamanda hayvanların belki de en oburlarından biridır o. Her üç saatte bir kendi ağırlığından iki misli yiyecek yer ve bu o kadar çabuk enerjiye çevrilir ki, yiyecek yeni şeyler bulamazsa bir gün içinde açlıktan ölür. Hayatı çok mücadeleli ve hareketli geçtiğinden dolayı tarla fareleri en az ömürlü hayvanlardandır.

«Dünyanın hemen hemen her tarafında bulundukları halde tarla faresini görenlerin sayıları bir hayli azdır. Gayet küçük oldukları ve çok sür'atli hareket ettikleri için kolayca farkedilemezler. Gözleri toplu iğne başı kadar küçüktür. Avını gözlerindenziyade kokusundan tanır ve yakalar. Koku alma hissî çok kuvvetlidir. Avının hücum sahasına girmesini sabırla bekledikten sonra tıpkı bir kaplan gibi yaylanarak saldırır. Mutlaka bir bokböceği, ağustosböceği, eşekarısı, belki de sümüklüböcek, çekirge veya bir kırkayak vardır pençeleri altında.

«Tarla faresi hemen hemen her şey yer ve çabucak hazmeder. Aç kaldığı zamanlar kendisinden belki de on misli büyük farelere bile saldırmaktan asla çekinmez ve çoğu zamanlar onları bile keskin dişleriyle boğazlayıp öldürdükten sonra afiyetle midesine indirmeğe muvaffak olur. Hattâ, yılanını farelerle besleyen bir avcı, bir gün yılanının kafesine yanlışlıkla bir tarla faresi koyarak işinin başına döner; fakat geri döndüğü zaman bir de ne görsün... Tarla faresi sanki, başka yılan daha var mı? der gibilerden yalanmaktadır. Kafeste yılanın en küçük bir parçasını bile bırakmamıştır tarla faresi.

«Daha beş haftalıkken annesi tarafından hayat mücadelesine terkedilen yavru tarla fareleri rastladıkları hayvanlar hakkında o çağlarda bile asla 'Bu benden daha büyük' diye düşünmez. Onların zihinlerinden geçen tek düşünce şudur: 'Ah, şunu bir mideme indirebilsem!'

«Dişi ve erkek tarla fareleri sadece çocuk yapmak için kısa bir müddet bir arada bulunurlar ve ancak bu kısa zaman zarfında vahşiliklerini bir parça olsun unutabilirler. Yoksa diğer zamanlarda bu kana susamış küçük hayvanların kendi cinslerine bile merhameti yoktur. Yiyecek bir şey bulamadıkları takdirde birbirlerine saldırırlar ve kuvvetli olan zayıfı yer.»

Jüpiter ve hayvanlar

Bir gün keyfi gayet yerinde olan Tanrı Jüpiter bütün yaratıkların karşısına gelmesini, birbirlerine bakıp üstünlüklerini korkmadan kendisine söylemelerini istedi.

— «Gel bakalım maymun efendi,» diye Tanrı seslendi. «İlk önce sen konuşacaksın. Çevrene bak, sonra halinden memnun olup olmadığını söyle?»

— «Hemcinslerimden üstünüm, sanırım,» diye maymun cevap verdi. «Dostum ayı kadar beceriksiz değilim.»

— «Hayır,» diye itiraz etti, «bende kusur olacak birşey yok. Ama eğer dostum filin kuyruğunu uzatır, kulaklarını da düzeltirseniz belki birşeye benzer.»

Buna karşılık fil, balinayı güzel bir hayvan sayamıyacağını çok iri yapılı olduğunu söyledi. Karınca da, peynir kurdunun kıymet verilemeyecek kadar küçük olduğunu ileri sürdü.

Onların bu kadar kendilerini beğendiklerini gören Tanrı Jüpiter çok sinirlendi, hepsini işlerinin başına yolladı.

KOMŞULARINIZI KENDİNİZDEN KÜÇÜK GÖRMEYİN.

Güvercin ve Karınca

Dereye su içmeğe giden karınca suyun içine düşmüş akıntıyla sürüklenmeğe başlamıştı. Onun haline acıyan bir güvercin suyun içine küçük bir çöp attı. Bu çöpe tutunan karınca da boğulmaktan kurtulup sahile çıktı.

Bir zaman sonra, karınca, bastonunu güvercine vurmak üzere kaldırmış bir adam gördü. Derhal adamın ayağını ısırarak, güvercinin hayatını kurtardı.

MİNNETTAR BİR KALP, BORCUNU BİR YOLUNU BULARAK ÖDİYECEKTİR

SPOR TARİHİ

YAZAN : TEVFİK ÜNSİ

Olimpiyatlarda İlk Şampiyonluk

Olimpiyat oyunlarına sporcularımız 1924 senesinden beri katılmaktadırlar; fakat 1936 olimpiyatlarına kadar hiç bir derece elde edememişlerdi. Vakıa güreşçilerimizden merhum Tayyar daha evvel bir kere dördüncülük kazanmıştı ama olimpiyatlarda madalya almak, memleketinin bayrağını şeref direğine çektirmek için üçüncülüğe kadar derece almak lâzımdı.

Almanyanın Berlin şehrinde yapılan 1936 olimpiyat oyunlarında güreşçilerimiz yeni metodlarla çalışmışlardı. İlk defa serbest güreş müsabakalarına da giriyorduk. Fakat tecrübesizlikten güreşçilerimiz birer birer elendiler. Yalnız 79 kiloda Mersinli adı ile meşhur Ahmet Kireççi finallere kadar yükseldi fakat ancak üçüncü oldu ve bronz madalyaya hak kazandı. Mersinli Ahmed'in bu üçüncülüğü şanlı bayrağımızın olimpiyat şeref direğine çekilmesini sağladı. Böylece ilk defa bayrağımız şeref direğine çekilmiş oldu.

Serbest güreşlerden sonra başlayan greko romen müsabakalarında da güreşçilerimiz birer birer elendiler, yalnız 61 kiloda Yaşar Erkan bütün rakiplerini yenerek finale yükseldi ve olimpiyat şampiyonluğunu kazandı. Berlinin 100 bin kişilik olimpiyat stadında Yaşarın şampiyonluğu için İstiklâl marşımız çalındı ve bu sırada şanlı bayrağımız da ilk defa olmak üzere olimpiyatlarda birincilik şeref direğine çekildi.

1936 dan sonra İkinci Cihan Savaşı yüzünden 12 sene Olimpiyat oyunları yapılamadı. 1948 Londra olimpiyat oyunlarında ise, güreşçilerimiz tam 6defa bayrağımızı birincilikşeref direğine çektirdiler ve İstiklâl marşımızı stadı dolduran 100 bin kişiye dinlettiler.

Esir Düşen Trampetçi

Harpte mağlûp olan ordunun trampetçisi düşmana esir düşmüştü.

Düşman askerleri tam onu asmak üzereydiler ki, trampetçi, «Hayır, hayır! Beni neden öldürüyorsunuz?» diye haykırdı, «Şu elim bir tek cana kıymamıştır.»

— «Evet,» diye askerler cevap verdiler, «Fakat sen çaldığın trampetle, askerleri teşvik ettin. Sen de onların kaderini paylaşmalısın.»

KÖTÜLÜK EDİLMESİNE YARDIM EDENLER, KÖTÜLÜĞÜ YAPANLAR KADAR SUÇLUDURLAR.

İstakozlar

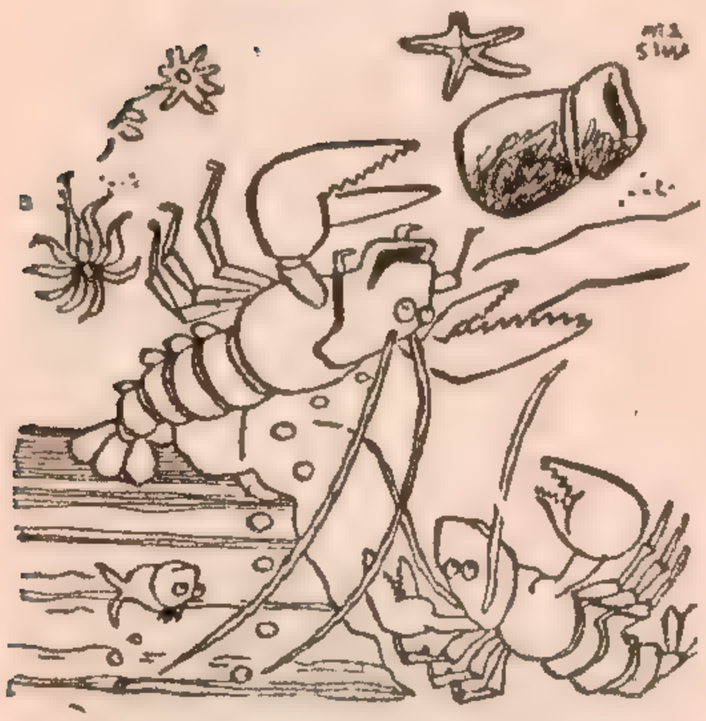

Hernasılsa kaynatılmış bir istakozun kabuğu denize düşmüştü. Aynı soydan genç, cahil ve kibirli bir istakoz kabuğu hayran hayran seyre koyuldu.

Yanında duran annesine, «Şuna bak,» diye kabuğu gösterdi, «Bizim soydan birinin kabuğu. Renklerdeki parlaklığa ve güzelliğe hiçbir varlığın erişemiyeceğine eminim! Bende bu kadar güzelleşinceye kadar çalışacağım, şimdiki sönük ve gösterissiz halimden kurtulacağım.»

— «Aptal, cahil,» diye annesi onu azarladı, «Bu hayran olduğun güzellik ölümle kazanılmıştır. Bu misali gör de, mütevazi ve halinden hoşnut olmağa bak.»

GUZEL TUYLER NE SIHHATIN NE DE SAADETİN İŞARETİDİR.

ÖZAY ABLA ile BAŞBAŞA

Dinlemesini Öğreniniz

HER İNSANIN hayatta muvaffak olmak, etrafındakiler tarafından sevilmek en önde gelen arzularından biridir. Etrafındakiler tarafından sevilmesi, zaten bir insanın muvaffakiyetinin bellibaşlı sırlarından biridir. Etrafımızdakiler tarafından sevilen, aranan bir insan olmak da, onların fikirlerine hürmet etmek, sözlerini dinlemekle kabil olur.

Konuştuğumuz şahsın sözlerini alâkayla dinlemek bize birçok imkânlar sağlar. Bunlardan birincisi, karşımızdakinin kalbini kazanmamızdır. Çünkü her insan sözlerinin dinlendiğini, alâka gördüğünü görmek ister. İkincisi ise, dinleme sayesinde hakikaten kıymetli fikirleri toplamamızdır. Karşısındakinin daima kendi sözünü dinletmek isteyen bir insan makbul bir insan olmayacağı gibi, hiçbir fikri gelişme de yapamaz.

Dinlemek bir münakaşada, bir münazarada da bizim en kuvvetli bir yardımcımız olur. Karşımızdaki şahsın müdafaa ettiği fikri ancak onun anlattığı olaylar ve söylediği sözlerle kavrayabiliriz. Bunun için, bu olay ve sözleri dikkatlice takibetmemiz gerekir. Bu sayede, kendi fikrimizi müdafaa etmek için lüzumlu maddeleri, karşımızdakinin fikirlerinin zayıf yerleri üzerinde toplayabiliriz. Böylece konuştuğumu şahsa fikrimizi kabul ettirmemiz ihtimali çok daha kuvvetlenir.

Dinlemek, öğrenmek için en emin yoldur. Bunu, mekteplerde öğretmenler de, defalarca tekrarlarlar. Bir kere dinlemekle öğrenilebilecek bir dersi, ancak birkaç kere okuyarak kavrayabiliriz.

Çünkü kulak vasıtasıyla hafızaya yerleştirilenler, göz vasıtasıyla yerleştirilenlerden daha kolay muhafaza edilir. Meselâ, size on cümle içinde birşey anlatılsa, bu on cümlenin içinde anlatılanları bir bakışta aklınıza yerleştiremediğiniz halde, bir dinleyişte kelimesi kelimesine hatırlayacak gibi öğrenebilirsiniz.

Karşımızdakinin sözünü dinleyerek, fikirlerine hürmet ederek pek çok şey kazanabileceğimizi söyledikten sonra, bazı zamanlarda en kıymetli birşeyi kaybedebileceğinizi hatırlatmak isterim. Her şekilde, en kıymetli bir hazine olan zaman kaybına sebep olacak konuşmalarda bulunanları da bir nezaket nisbetinde dinlemek, lâzım olursa pek boş konuştuklarını onlara hissettirmek daha münasip olur.

ÖZAY SUNAR

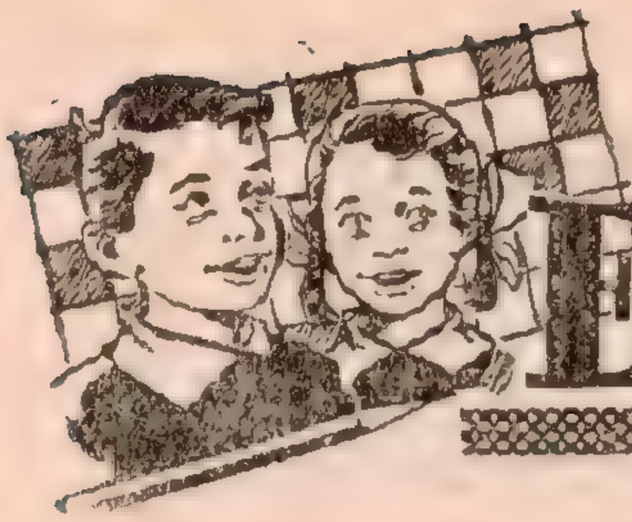

Eğlence

BİLMECE BULMACA

İşte size üzerinde ada ve yarımadaları göstern bir harita. Bu harita üzerinde sağda solda siyah harfler yazılmış iskeleler var. Siz A iskelesinden A adasına, B iskelesinden B adasına ve böylece devam ederek her iskelede yazılı olan harfin adasına gideceksiniz. Bunu kurşun kalemle çizmeğe çalışın. Ama dikkat edin çzgiler hiç kesişmesin.

Bizim Ali efendi bir bilyanın üzerine mi oturmuş? Hayır. Noktaları kurşun kalemle birleştirecek olursanız Ali efendinin daha başka birşey yaptığını görürsünüz.

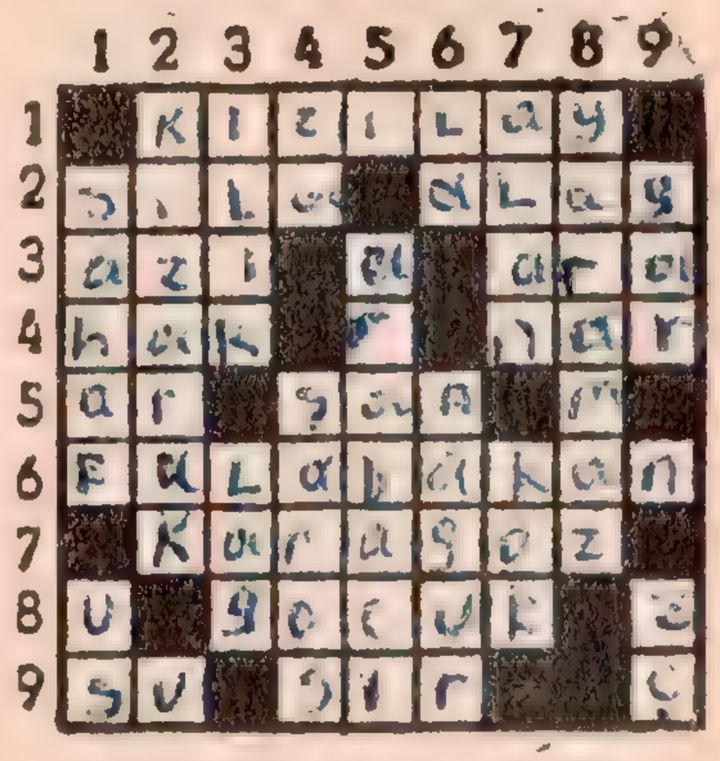

Soldan sağa doğru :

1 — Hilâliahmer. 2 — Baba yurdu, eğlence. 3 — Bir çeşit diş, mesafe. 4 — Doğruluk, bir yemiş. 5 — Sanat, şöhret, bir soru edatı. 6 — Falcı. 7 — Hacivatın arkadaşı. 8 — Koyun postundan yapılan kürk. 9 — Denizde bulunan, gizli tutulan bir sayı.

Yukardan aşağı doğru:

1 — Eski kitaplar satan, akıl. 2 — Öfkelenerek. 3 — Ne sıcak, ne de soğuk, tersinden okunursa İngilterede bir bölge. 4 — Tersinden okunursa çok değil, Ege denizinde bir körfez. 5 — Araba sahibi. 6 — Bir nota, tersinden okunursa bir çeşit deri. 7 — Meydan, ağaç temeli. 8 — Afacan. 9 — Gelecek gün, intikam.

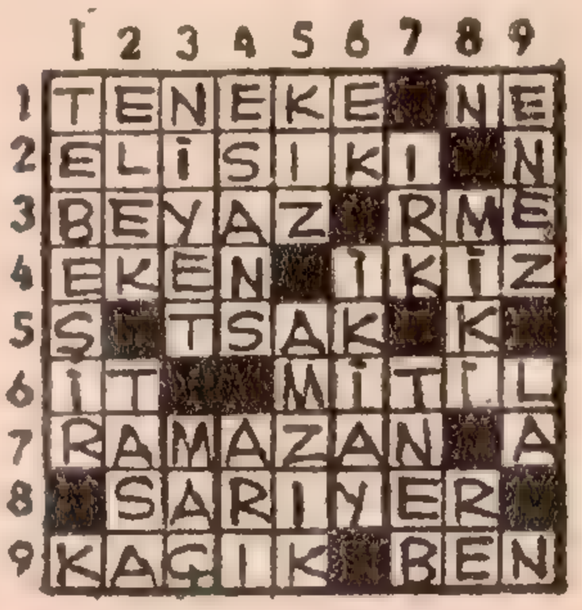

GEÇEN SAYIDAKİ
BİLMECENİN ÇÖZÜSÜ

AĞIRBAŞLI ÇOCUK

İnci fazla yaramaz bir kız değildir. Bunun için babası tanıdıklarına kızından bahsederken:

— Kızım pek ağırbaşlıdır! der.

Kayhanlar onlara misafir gittikleri zaman babası yine kızını anlatıyordu. Kayhan öyle ağırbaşlı, uslu bir çocuk olmadığı için annesi, babası çocuklarından pek okadar bahsedemiyorlardı.

O sırada İnci de balkondan aşağıdaki sokakta oynıyan çocukları seyrediyordu. Kayhan İnciye babasının da duyabileceği bir sesle seslendi:

— Okadar çok sarkma! Başın ağır gelir de düşersin sonra!

HANGİSİ

Aliye sordular :

— Öğretmenlerinden en çok hangisini seviyorsun?

— Tarih öğretmenimi...

— Neden?

— Hastaymış... Yirmi gündür derse gelmiyor da onun için.

— Bildim, bildim sekiz eder...

İŞİN ASLI

Bir öğrenci bakkal dükkânına girer.

— Bir kilo kahve kaç lira?

— Yedi lira!

— Bir kilo şeker ne kadar?

— İki lira.

— O halde iki kilo kahve, beş kilo şeker için kaç lira vermem lâzım?

— Yirmi dört lira.

— Ya ben size bir elli liralık verirsem ne kadar geri vereceksin?

— Yirmi altı lira.

Diyen dükkâncı kese kâğıtlarına doldururken, çocuk kâğıdına yazar.

Çocuk:

— Durun, der, bu öğretmenin verdiği bir problemdi. Teşekkür ederim.

Koşarak sevinç içinde dükkândan çıkar.

DALGINLIK

Yemeği yedikten sonra garsona hesabı yazdırmak için yediği yemekleri söyledi ve:

— Başka bir şey var mı? diye sordu.

Garson ellerini oğuşturarak garson bahşişini de hesaba ilâve ettirmek için:

— Bir de garson var bayım? deyince dalgın müşteri:

— Hayır, hayır! dedi. Garson yediğimi hatırlamıyorum!

DİNLEMİYORMUŞ

Alp yüksek sesle bir hikâye okuyordu. Ablası sordu:

— Alp okuduğun hikâye güzel mi?

— Bilmem.

— Nasıl bilmezsin. Bağıra bağıra okuyorsun.

— Okuyorum ama okuduğumu dinlemiyorum ki!...

UÇUP GİTMESİN

Öğretmen cetveli ile kürsüye vurdu:

— Çocuklar dikkat... Bu gün vereceğim ders çok önemlidir. Uçup gitmesin.

Yaramazlardan biri ayağa kalktı:

— Oyle ise, pencereleri, kapıyı sıkı sıkı kapayalım öğretmenim...

BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

3. sayfadaki soruların doğru cevapları :

1 — İpek böceği dut yaprağı ile beslenir.

2 — Rumelihisarı Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmıştır.

3 — İstanbulun alınışının beş yüzüncü yıldönümüne dört sene vardır.

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 31 CİLT: 1960-2
3 AĞUSTOS 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.
İlânın santimi sekiz liradır.

KARA MEHMET

YAZAN : ALİ CÜLMÜT SOYCAN

13 Kasım 1854 de, Rusya'ya harb ilân edeli henüz bir buçuk ay olmuştu ki, şiddetli bir poyraz fırtınasından Sinap'a sığınan Türk filosu, aldığı emirle İstanbul'a dönmek üzere hazırlık yaparken 30 Kasım'da bir Rus filosunun anî hücumuna uğramıştı maalesef. Türklerin kullandıkları demir gülleler bir saat süren bir muharebede düşman gemilerinin teknelerini delik deşik eder ve direklerini parçalarken Rusların kullandıkları ve gülleden daha modern bir savaş silâhı olan bombalar üstün tesirlerini göstermiş, gemilerimiz birer birer yanmağa başlamıştı maalesef...

İşte bunu anamakta gecikmiyen Naveki Bahrî adlı gemimizin cesur kumandanı İmamoğlu Ali Bey, kahramanca döğüştükten sonra gemisini düşmana teslim etmemek için cephaneliğin ateşe verilmesini emretmişti derhal. Bu emrinin yerine getirilmekte gecikildiğini görünce elindeki bir meş'aleyi bizzat kendisi cephaneliğe atmağa teşebbüs ederken bir düşman kurşunuyla şehit oldu.

Kumandansız kalan gemimiz bir müddet daha cesurca savaştıktan sonra talihini ve kaderini değiştiremeyip düşmanın eline geçmişti maalesef. Ruslar ellerine geçirdikleri beş gemimizi zafer sarhoşluğu içersinde kendi limanlarından birine kadar götürdüler.

Bütün şehir bir an içinde bir bayram yerine dönmüştü derhal. Çılgıncasına eğleniyorlardı Ruslar. Şehirde tertip edilen zafer balosunun en hararetli bir sırasında zaferinden gururlanan filo kumandanı davetlilere, meslekdaşlarına büyüklüğü ile sanat değeri bakımından görülmeğe lâyık olan gemimizi gezdirmeği teklif etmişti. Şiddetli alkışlarla kesilen teklifi arasında: «Baloya, Türklerden teslim aldığım gemide içip eğlenerek devam ederiz,» demişti. Derhal binlerce kişi teslim alınan Türk gemisini görmeğe koşuştu.

Bu esnada geminin çephaneliğinde saklanmış bir Türk çocuğu, on yedi yaşındaki Kara Mehmet, biraz sonra düşmana oynayacağı korkunç oyunu düşünerek sevinmekte, mümkün olduğu kadar fazla düşman öldürmek ve böylece kardeşlerinin intikamını almak için gemiye daha başkalarının gelmesini beklemekteydi. Fakat bu sırada düşman askerlerinden birinin kendisini görmesi üzerine daha fazla bekliyemiyerek hemen harekete geçti, içinde bulunduğu cephaneliği ateşlemekte bir an bile tereddüt göstermedi. Gemi kısa bir zaman sonra büyük bir infilâkle havaya uçarken kendisine bağlı diğer dört gemi de ateş almış yanıyordu.

Kara Mehmet kendisini bu hareketiyle ölüme atmıştı ama, arkasından tam 500 düşmanı havaya uçurarak şehid olan bütün arkadaşlarının da bu suretle intikamını almış bulunuyordu.

İşte bunun içindir ki, arasıra geçmiş günleri hatırlamak, bu arada rastlanacak acı hâdiselerden ders almak, iyileriyle de yalnız zevklenmek ve iftihar duymak değil, bunları kendimize örnek edinmek, onlara uymaya çalışarak millî gururumuzu kamçılamak gerekir. Çünkü, bugün rahat ve huzur içinde hür bir millet olarak yaşayışımızı, sizlere bu sütunda bahsettiğim adı bilinen ve bilinmiyen Kahraman Türk Çocuklarına borçluyuz kardeşlerim...

5 BUÇAKTAN

BÜYÜK UÇAKLAR POSTA KOLİLERİNİ YAN TARAFTA GÖRÜLEN ÂLETLE YERE ATARLAR. BU CİSİM BİR PERVANE GİBİ DÖNE DÖNE YAVAŞÇA YERE İNER.

BU SAÇ MODELİ, YENİ GİNE'DE PEK REVAÇTADIR

MALAGA'NIN UÇAN CANAVARLARI, KENARLARININ ŞİŞMESİYLE KANAT HALİNE GELEN GÖVDELERİYLE AĞAÇTAN AĞAÇA UÇARLAR.

© THA 1959

A.B.D.DE SENEDE YANGINDAN 10.200 KİŞİ ÖLÜR.

NAPOLİ'Lİ BALIKÇILAR KARPİT LAMBASIYLE AÇILIRLAR VE YÜZEYE ÇIKAN BALIKLARI KEPÇEYLE AVLARLAR.

ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

YILDIRIM KAPTAN

ZİPPİ'NİN MARİFETLERİ

DÜNYAYA ELÇİ OLARAK GELEN GRANDOLF'UN KIZININ ZİPPİ İSİMLİ KUŞU BAZI İŞLER KARIŞTIRMIŞTI...

1960-31

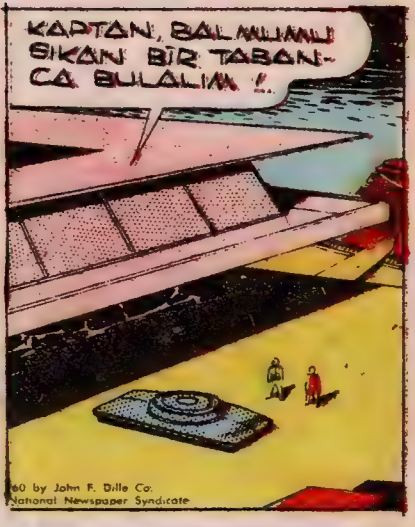

BU SIRADA GRANDOLF'LA BİZİMKİLER GEZMEĞE ÇIKMIŞLARDI...

31/1

TABANCAYI GETİREN POLİS YILDIRIMA YAKLAŞTI...
ŞÖYLE BUYURUN !.
KIZIM , YARAMAZ KUŞUNA DİKKAT ET AMAN !..
DOKTORUN İSTEDİĞİ TABANCAYI BUYURUN !
VER BAKALIM
DÜNYAYI GEZDİRECEKMİSİNİZ ?
HEP BERABER GEZİYORUZ İŞTE !..
İLK DEFA JET ARABALARINI GÖREN MİSAFİRLER ŞAŞIYORLAR...
TAXI
BU DUMAN ÇIKARAN ARABALARA SAKIN BİNMEYELİM !..
DİKKAT.!... ZİDDİ YİNE KAÇTI!..
31½

ZİPPİ DUUR !..
BABA, BAK ZİPPİYİ VURACAKLAR
BALMUMU SİKAN TABANCA ZİPPİYİ KIPIRDAMAZ HALE GETİRDİ...
AH, BABA !.. ZİPPİ ÖLDÜ..
HAYIR, SADECE ETRAFI BALMUMU SARILI !
BALMUMU TABAKASI ÇEKİLİNCE YİNE CANLANIR !.
31/3

KULLANDIĞIN BİR KELİME ONU ETRAFA SALDIRTTI !
NEYMİŞ O ?
AYNİ KELİMEYİ SÖYLEYİNCE YİNE KIDIRDAMAYA ÇALIŞACAK, DİKKAT !..
DİKKAT
DİKKAT
ALBAY, BİR IŞIKLI ROKET DAHA GELİYOR !..
BİR ROKET DAHA GELECEĞİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ ?
YO.. BİLMİYORDUM.. DOSTLARDAN BİR HABER OLMALI !..
ELEKTRUM GEZEGENİNDE...
GRANDOLF YOLLADIĞIN HABERİ ALINCA ŞAŞIRACAK KİRSTEN
HAFTAYA : ELEKTRUMDA OLANLAR
31

MODERN HERKÜL

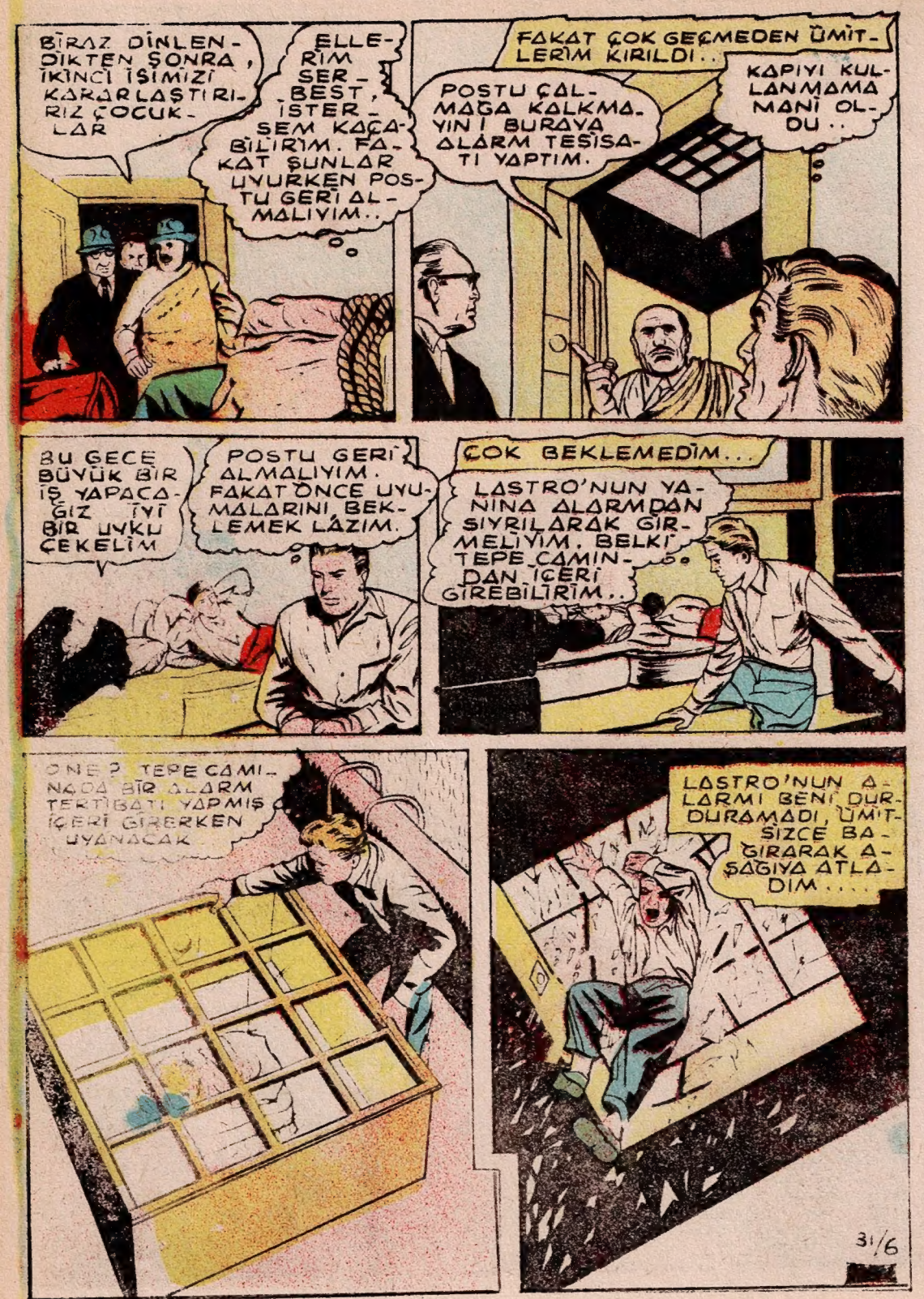
BİRAZ DİNLENDİKTEN SONRA, İKİNCİ İŞİMİZİ KARARLAŞTIRIRIZ ÇOCUKLAR
ELLERİM SERBEST, İSTERSEM KAÇABİLİRİM. FAKAT ŞUNLAR UYURKEN POSTU GERİ ALMALIYIM..
FAKAT ÇOK GEÇMEDEN ÜMİTLERİM KIRILDI..
POSTU ÇALMAĞA KALKMAYIN! BURAYA ALARM TESİSATI YAPTIM.
KAPIYI KULLANMAMA MANİ OLDU..
BU GECE BÜYÜK BİR İŞ YAPACAĞIZ İYİ BİR UYKU ÇEKELİM
POSTU GERİ ALMALIYIM. FAKAT ÖNCE UYUMALARINI BEKLEMEK LAZIM.
ÇOK BEKLEMEDİM...
LASTRO'NUN YANINA ALARMDAN SIYRILARAK GİRMELİYİM. BELKİ TEPE CAMINDAN İÇERİ GİREBİLİRİM..
ÖNE? TEPE CAMINAĞA BİR ALARM TERTİBATI YAPMIŞ İÇERİ GİRERKEN UYANACAK
LASTRO'NUN ALARMI BENİ DURDURAMADI, ÜMİTSİZCE BAĞIRARAK AŞAĞIYA ATLADIM....
31/6

HER İKİMİZ BİRDEN YERE DÜŞTÜK.
ZIIIRRR
VE LASTRO BİRDEN AYAĞA KALKTI . . . . .
DELİ !.. KUVVETİME KARŞI NE YAPABİLİRSİN ? SENİ BİR MİL UZAĞA ATABİLİRİM !
BİR SAĞ YUMRUĞUM LASTRO'YU ODANIN TA ÖTEKİ YANINA SAVURDU . . .
KUV . . . . KUVVETİM.. KAYBOLDU !!
ÇABUK ŞU POSTU GİYEYİM . .
LASTRO'NUN ADAMLARI YENİ UYANIRKEN, LABARATUARA GİRDİM VE . . . .
SİLÂHLARINIZI ATIN YOKSA BU SUTUNLARI ÇEKİP TAVANI TEPEMİZE İNDİRİRİM.
ÇOK GEÇMEDEN ÇAĞIRDIĞIM POLİSLER, GAZETECİLERLE GELDİLER.
ASLAN POSTUNU GİYMİŞ, SÖYLEDİKLERİNİ YAPALIM.
ASLAN POSTUYLA ŞU HAYDUTLARI HAVAYA KALDIRIP BİR POZ VERİRMİSİNİZ
MAALESEF BUNU YAPMAMA İMKÂN YOKTUR.!
BU POSTUN İÇİNDE YAZILMIŞ YAZILARA GÖRE, BİR KÖTÜ TARAFINDAN KULLANILDIKTAN SONRA KUVVETİ KAYBOLURMUŞ.
ANLADIM LASTRO'DAN SONRA POST KUVVETİNİ EBEDİYEN KAYBETTİ..
BU ASLAN POSTUNUN KUVVETİ İYİLERİN YARDIMCISI FENALARIN FELÂKETİDİR.
SON

DENİZDEN GELEN TEHLİKE

HİKAYEMİZ PETROL ARAMAKTAN DÖNDÜĞÜMÜZ BİR GÜN BAŞLADI . . .

KAPTAN ŞİMDİ BİR MESAJ ALDIM BİR GEMİ, BİR DENİZ DEVİNİN HÜCUMUNA UĞRADIĞI BİLDİRİYOR

NE . . . ONUNLA BİRDE BEN KONUŞAYIM.

NASIL TARİF EDEYİM. HAREKET EDEN YEŞİL BİR KÜTLE, ÖNÜNDE HİÇ BİRŞEY DURAMIYOR!!!

KAPTANIN TELÂŞI BİZİ MERAKA DÜŞÜRDÜ.

YARDIMA GİDELİM!

TÜFEKLER VE CEPHANE HAZIR EFENDİM.

TAM YOL İLERİ EMRİNİ VERDİM. HADİSE YERİNE GELDİĞİMİZ VAKİT . . . .

ŞUNA BAK! GEMİYİ DURMADAN SARIYOR! BİRŞEYLER YAPALIM!

BELKİ TÜFEKLER, FİLİKALARIN YOLUNU AÇAR!

SİLÂHLAR İŞLEMEĞE BAŞLADI . . . . .

YÜZLERCE PARÇAYA BÖLÜNDÜ..

ZUUP

FOSSS

BAK ŞİMDİ NE OLUYOR! BÜTÜN PARÇALAR TEKRAR BİRLEŞİYORLAR!!.

31/8